

نظام ملی طبقه بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات

(ایران کد)

WWW.IRANCODE.IR

نام سیستم

نظام ملی طبقه بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات ایران (WWW.IRANCODE.IR)

متولی

معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی با همکاری مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات
ایران

اهداف

- ایجاد زبان مشترک در عرصه تبادل داده ها و اطلاعات در زنجیره تامین و گردش کالای کشور
- ایجاد بستر اطلاعاتی و پایگاه مرکزی داده ها برای رسیدن به درگاه اطلاع رسانی ملی کالا و خدمات
- تسهیل تجارت و گسترش تجارت الکترونیکی و بهبود بهره وری در چرخه بازرگانی کشور

گستره جغرافیایی ارائه خدمات

کل کشور

زمان شروع ارائه خدمات

به طور عملی و آزمایشی در سال ۸۵ بخشی از خدمات سیستم در گروه های خاص کالایی مثل مواد غذایی و ملزومات شروع شده است براساس آیین نامه اجرایی ، وزارت بازرگانی از آذرماه سال ۱۳۸۶ برای تمام کالاها و از ابتدای سال ۸۷ برای تمام خدمات سیستم را باید آماده

ارائه خدمات نمایند از این مقطع کلیه شرکت های تولیدی و توزیعی به مدت یکسال فرصت دارند که با مراجعه به نمایندگی های ارائه دهنده خدمات ایران کد ، نسبت به اخذ کد ملی برای محصولات خود اقدام نمایند.

میزان مراجعه کننده سالیانه برای دریافت خدمات

تمام واحد های تولیدی و توزیعی کشور (حدود ۲/۵ میلیون کارگاه اعم از تولیدی ، توزیعی و خدماتی)

دستاوردها

در این سیستم استانداردها ، راهنماها ، ساختار طبقه بندی ، ابزارها ، دستورالعمل ها و کمک های فنی که از طرف وزارت بازرگانی فراهم شده است در اختیار واحد های تولیدی و توزیعی کالا و خدمات قرار داده می شود تا نسبت به طبقه بندی و کد گذاری محصولات خود اقدام نموده و اطلاعات پایه آنها را به صورت هماهنگ و استاندارد تولیدی نمایند. اطلاعات تولید شده بر روی پرتال ملی اطلاع رسانی کالاها و خدمات کشور قرار می گیرد و از این طریق انتشار می یابد تا تمام استفاده کنندگان از اطلاعات اعم از خریداران کالا و خدمات ، پژوهشگران ، واحد های دولتی و دیگر ذینفعان مربوطه بتوانند با سادگی و سهولت از طریق اینترنت به آنها دست یافته و بهره برداری کنند .

دستاوردهای سیستم برای بخش بازرگانی کشور عمدتاً شامل شناسنامه دار شدن تمام اقلام و عرضه کنندگان آنها ، ایجاد نمایشگاه دیجیتال دائمی در قالب پرتال ملی اطلاع رسانی کالا و خدمات ، فراهم نمودن زبان مشترک و تسهیل ارتباط بین خریداران و عرضه کنندگان ، ایجاد زمینه و بستر لازم برای بکارگیری فناوری اطلاعات در ارتباطات بنگاه با بنگاه ، توانمند سازی موسسات و بنگاه های کشور برای تبادل الکترونیکی داده ها (EDI) ، ایجاد و تجمع کاتالوگ الکترونیکی برای تمام محصولات در گردش در بازار کشور و ایجاد اطلاعات لازم و امکان نظارت بر موسسات دولتی ذیربط می باشد . همانگونه که در بخش اهداف برگه معرفی سیستم آمده است ، هدف اصلی و کلی این سیستم ، تسهیل تجارت ، گسترش تجارت الکترونیکی و بهبود بهره وری در بخش بازرگانی کشور می باشد .

تاریخچه

ایران کد به عنوان حلقه برقرارکننده ارتباط میان عرضه‌کنندگان، خریداران و دولت و با اهداف زیر از سال ۱۳۸۵ فعالیت خود را آغاز کرده است:

- ایجاد زمینه شناخت جامع کالا و خدمات در سطح ملی
- ایجاد زبان مشترک بین عناصر درگیر در چرخه تجارت ملی
- ایجاد بستر توسعه تجارت الکترونیک
- ایجاد زمینه مدیریت بهتر کالا و خدمات در کشور

ایران کد در ابتدا با توسعه سمایل (سیستم مدیریت اطلاعات پایه لجستیک) که بیش از یک دهه توسط لجستیک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به منظور ساماندهی اقلام و مدیریت موجودی‌های سپاه در آمادگاه‌ها و مراکز تابعه پیاده‌سازی شده بود، فعالیت خود را در زمینه طبقه‌بندی کالاهای موجود در چرخه کالای کشور آغاز کرد. با توجه به گستردگی اقلام موجود در سطح ملی و نیازهای مدیریتی متفاوت در این حوزه، با استفاده از نظام‌های طبقه‌بندی خاص که در صنایع مختلف به‌کار گرفته می‌شود، نظام فعلی ملی طبقه‌بندی و کدگذاری کالا و خدمات کشور شکل گرفته است. ایران کد، نظامی تجربی و مبتنی بر اصول علمی طبقه‌بندی و توصیف کالاها با هدف اصلی شناسایی کالاها و خدمات کشور در راستای پاسخگویی به نیازهای ملی است.

حوزه عملکرد

اطلاعات کالاها و خدمات موجود در چرخه فعالیت‌های یک سازمان را به دو دسته می‌توان تقسیم کرد:

۱. اطلاعات پایه :

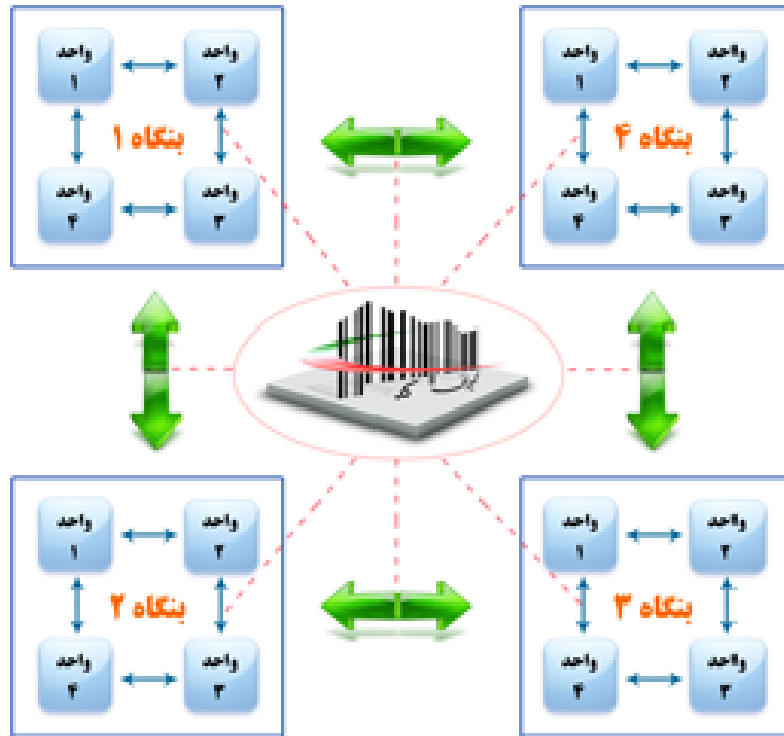
اطلاعات ثابت که با تغییر فرآیندها ارزش آنها تغییر نمی‌کند مانند اطلاعات ماهیتی کالاها، مشخصات فنی کالاها و استانداردها که قابل به اشتراک‌گذاری هستند.

۲. اطلاعات عملیاتی :

اطلاعات دارای ارزش متغیر در عملیات واحدهای مختلف سازمان مانند قیمت، میزان موجودی و محل نگهداری که مقادیر آنها متناسب با فعالیت‌های سازمان تغییر می‌کند.

هدف از طراحی یک سیستم کدینگ در سطح ملی، تسهیل برقراری روابط و انجام تعاملات بین سازمانی است. بنابراین، شماره‌گذاری کالا و خدمات باید بر اساس اطلاعات پایه انجام شود.

ایران‌کد با شناسایی و کدگذاری کالاها بر اساس اطلاعات پایه و قابلیت شناسایی اقلام در گردش در زنجیره تأمین کالاهای کشور، زیربنایی را برای تسهیل در طراحی سیستم‌های کدینگ عمومی برای تعامل بین سازمانی فراهم می‌کند.

ایران‌کد علاوه بر ایجاد یک زبان مشترک بین اجزاء زنجیره‌های تأمین با امکانات خود بستری برای توسعه سیستم‌های تخصصی درون‌سازمانی فراهم می‌نماید.

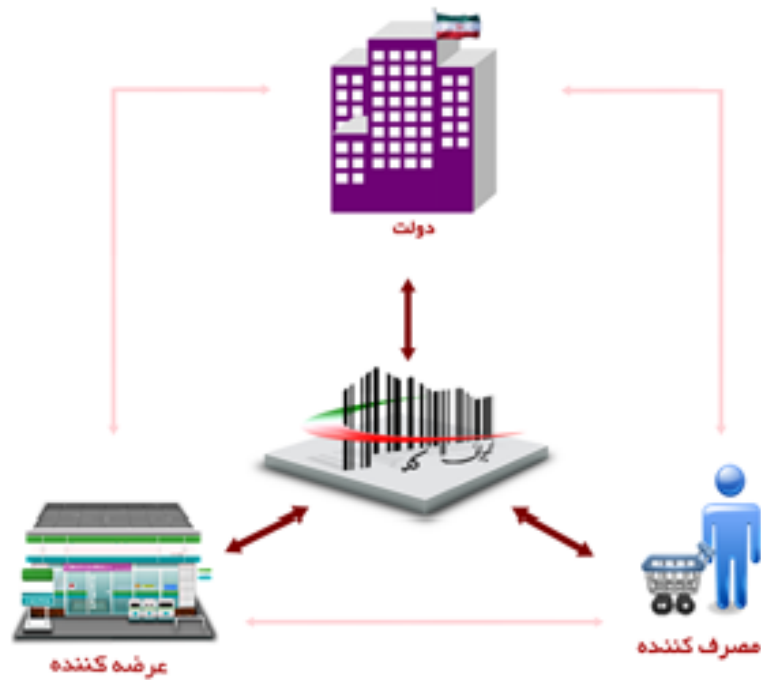
اهداف ایران کد

ایران کد به عنوان یک نظام شناسایی کالا و خدمات در سطح ملی اهداف کلان زیر را دنبال می‌کند:

- ایجاد و توسعه زبان مشترک در سطح زنجیره تأمین ملی کالا
  - ایجاد بستر اطلاعاتی برای شرکت‌ها و محصولات در سطح ملی
    - تسهیل فرآیندهای مختلف در زنجیره تأمین
    - ایجاد زمینه توسعه و تسهیل فرآیندهای درون سازمانی
- ایجاد زیرساخت‌های توسعه روش‌های نوین تجارت

جایگاه ایران کد

- ایران کد به عنوان نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسه کالا می تواند به عنوان یک بستر اطلاعاتی و تسهیل‌کننده ارتباطات بین اجزاء اصلی زنجیره تأمین کالای کشور یعنی دولت، عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان باشد و هریک از این اجزا با استفاده از ابزار و امکانات مناسب ایران کد در حوزه اختیارات و تصمیم‌گیری خود کالاها را مدیریت کنند.

معرفی

ایران‌کد یا نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسه کالا، نظامی است که با تدوین اطلاعات کالاها و خدمات امکان شناسایی موجودیت‌های زنجیره تأمین را فراهم می‌کند و جریان اطلاعات در زنجیره را تسهیل می‌نماید. این نظام در پی ایجاد زبان مشترک میان عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، مشتریان و به طور کلی عوامل درگیر در حوزه کالا و خدمات در سطح ملی است. ایران‌کد با تولیدات، ابزارها و تسهیلاتی که در اختیار کاربران خود قرار می‌دهد بستری برای تسهیل مدیریت کالا و خدمات فراهم می‌کند. ایران‌کد چارچوب‌هایی برای بیان کالاها در سطح لازم از جزئیات ارائه می‌دهد.

